

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гаракаецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№1 (183) СТУДЗЕНЬ 2015 ГОД

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

ЗАЎВАЖЫЦЬ ГЛАБАЛЬНЫЯ ВЫКЛІКІ...

2014 год непазнавальна змяніў свет. Наогул за апошнія дваццацігоддзе ён змяняўся настолькі хутка, што большыня не паспявала не тое, каб асэнсоўваць гэтыя перамены, яно не паспявала нават фіксаваць іх у сваёй памяці. Асабліва заўважным гэта было на постсавецкай прасторы, дзе ад насельніцтва даўно нічога не залежыць, дзе міфы даўно замянілі рэальнасць, а думачы трэба толькі пра фізічнае выжыванне.

Апошнім часам, калі каўбасна-вантробныя праблемы з большага былі вырашаныя, усе, у каго з'явіліся халяўныя грошы, кінуліся ўкладаць іх у нерухомае, аўто і "новую жизнь".

Ацверзэнне цывілізаванага свету пасля катарсісу ўкраінскага Майдану было амаль рэвалюцыйным, але ягоны ўплыў даволі слаба закрануў Беларусь і ягонае людства. І калі заходні сьвет напрыканцы году спрытна змяняў свае ранейшыя прывычкі, мадэлі і стэрыятыпы ўзаемадзячыннасці з краінамі і супольнасцямі, беларусам было да ўсяго гэтага, проста кажучы, фіялетава. Яны даволі ўдала скарысталіся з расейскага крызісу, з выгодай набываючы ў тамтэйшых аўтасалонах новенькія легкавікі ды іншую замежную тэхніку ў крамах, каб ўтульнага і бесклапотнага сустрэць пятнаццаты год новага тысячагоддзя – толькі 50 тысячаў аўтамабіляў было ўвезена ў краіну літаральна за месяц. Так, нейкія змены ў свядомасці адбыліся

і тут: прыйшла мода на вышыванкі і беларускую мову, але ці паўплывала гэта хоць неяк адносна на абыяцельскае асяроддзе? І хто акрамя чытаючай і пішучай братвы гэта заўважыў?

Пачатак 2015-га падцвердзіў вышэй памянёны заўвагі – мірна і бесклапотна, як гэта было да акупацыі расейцамі Криму, Данбасу і Луганшчыны, ужо не будзе.

7 студзеня адбыўся напад на рэдакцыю сатырычнага часопіса "Charlie Hebdo" ў Парыжы. Трое ўзброеных мужчынаў з крыкамі «Алах Акбар» і «Мы адпомсцілі за прарока» адкрылі агонь па людзях у рэдакцыі. Загінулі 12 чалавек, у тым ліку галоўны рэдактар выдання, яшчэ 11 атрымалі раненні. Пазней у «Аль-Каідзе» пацвердзілі дачыненне да нападу на будынак штотыднёвіка. Маўляў, напад быў здзейснены ў мэтах помсты за прарока Мухамеда, карыкатуры на якога друкавала выданне.

У пятніцу, 9 студзеня яшчэ адзін

тэрарыст захапіў закладнікаў у парыжскім супермаркце... Бацыла расейскай "гібрыднай вайны" пачала расцякацца па свеце людской кроўю і слязьмі, а тэрарызм зрабіўся сродкам палітычнага ўплыву.

Яшчэ ў 2010, калі пад Смаленскам упаў самалёт, прызорца Валерыя Навадворскага сцвярджала, што гэта вынік расейскай спецаперацыі. Тады ёй мала хто верыў. Зараз пасля цэлага шэрагу акалічнасцяў у тым ліку і збіцця малазійскага боінга над Украінай ейны верны сябар Канстанцін Баравы ўжо не сумняваецца, што за парыжскімі падзеямі стаіць не толькі "Аль-Каіда", але і расейскія спецслужбы, якія даўно з ёй супрацоўнічаюць.

Старшыня партыі "Заходні выбар" К. Баравы лічыць: тэрарыстычны акт зроблены Крамлём дзеля радыкалізацыі сітуацыі ў Францыі і Еўропе, дзеля нанясення істотнага ўрону еўрапейскай стабільнасці і адцягнення ўвагі ад падзей ва Украіне.

Аднак тыя, хто здзейсніў гэтыя злачынствы пралічыліся: на гвалтоўны выклік цывілізаваны свет адказаў кансалідацыяй і непахіснасцю сваіх дэмакратычных перакананняў.

У Парыжы прайшоў марш у памяць ахвяраў терактаў, у якім прынялі ўдзел сотні тысячаў грамадзянаў Еўропы. Нядзельная акцыя атрымала назву "рэспубліканскі марш" ці "марш адзінства", чынны ўдзел у ім ўзялі канцлер Нямеччыны Ангела Меркель, брытанскі прэм'ер-міністр Дэвід Кэмеран, прэзідэнт Украіны Пётр Парашэнка, Беларусь прэзентаваў парыжскі амбасадар Павал Латушка...

Еўропа ачуняла пасля цывілізацыйнага выкліку з боку Расіі. Ці ачуняе тутэйшае людства сказаць цяжка, хаця верыцца ў гэта слаба. Хутчэй за ўсё яно ізноў паспрабуе не заўважаць глабальных выклікаў, хаваючыся ў бульбу альбо за шырокія "бацькавы" плечы.

Аляксандр Шчамлёў

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

НУ І НУ!..

КАК ШУМИЛИНЦЫ ПОПАЛИ В ДОЛГОВУЮ ЯМУ

В Минск возили провинциалов, желающих получить 3 миллиона, и вешали на них кредиты. Теперь легковые жители райцентра в Витебской области должны выплатить банку более чем по 40 миллионов

История эта началась год назад. Накануне нового, 2014 года, 30 декабря, в Минск приехал микроавтобус с пятью жителями Шумилино. Их высадили около одного из банков и раздали всем бумажки-шпаргалки. «Зарплата - семь восемьсот, телефон бухгалтерии такой-то, организация называется так-то».

- Ну что, выучили? - время от времени спрашивали парни, которые привезли группу. Когда все более-менее зазубрили легенду, людей повели в кредитный отдел банка.

- Зарплата - семь восемьсот! - бодро рапортовали шумилинцы.

- Где работаю? Ой, сейчас, - заглядывали некоторые одним глазом в бумажку.

После заполнения документов всех отправили погулять минут на десять-двадцать. За это время банк успел принять решение о выдаче шумилинцам крупных кредитов, а сами они - заскочить в салон связи и прикупить в кредит по мобильни-

ку. Мобильные телефоны, пластиковые карточки с лежащими на них 25 - 30 миллионами и конвертики с пин-кодами быстренько собрали те самые молодые люди, что заставляли людей учить легенды. Взамен пятеро шумилинцев получили по три миллиона наличными. Домой возвращались довольными - где еще можно сорвать такой куш за один день, фактически ничего не делая? Уж точно не в скромном райцентре. О том, кто будет рассчитываться с кредитами, провинциалы не задумывались - ну сказали же им ни о чем не беспокоиться, значит, не обманут...

Новый год шумилинцы встречали весело и с размахом. А в августе 2014-го грянул гром.

- Людям начали приходить требования о выплате сумм, значительно превышающих те, которые они якобы получили в качестве кредита. Так, женщина, которая оформила на свое имя

кредит в 25 миллионов рублей, к августу задолжала банку более 42 миллионов, - рассказала судья суда Первомайского района Витебска Ольга Иванова.

Та же пятерка обманутых шумилинцев собралась и поехала в столицу уже за свой счет. Пытались призвать к ответу - кого? Банк закон не нарушал. Оказалось, шумилинцы попали как раз на десятидневную акцию, в ходе которой всем желающим раздавали очень быстрые кредиты под очень высокие проценты, зато совершенно без справок и каких-либо проверок. О предприимчивых парнях, которые свозили их в столицу, никто из обманутых ничего не знал.

Была одна зацепка - женщина, которая так исподволь, ненавязчиво посоветовала своим соседям и знакомым легкий способ заработка. Но с этой дамой никого из пострадавших формально не связывали никакие договоры - не то что

документа с печатью, но и завалящей расписки на клочке бумаги не было. Так что правовых основ для того, чтобы требовать с нее деньги, на которые попали пострадавшие, формально нет.

- Эта женщина тоже оформила на свое имя кредит для мошенников, - рассказала Ольга Иванова. - Правда, получила она за услугу не три, а пять миллионов. Столько же, по ее словам, получала и за каждого привлеченного в мошенническую схему человека. Предположительно, она «завербовала» не менее двух десятков человек.

2015 год доверчивые шумилинцы встречали куда скромнее - 20% от своих зарплат они теперь отдадут банку. Средняя зарплата у пострадавших - 2,5 - 3 миллиона рублей. Выходит, попали любители халявы в долговую яму лет на восемь.

Наталья Партолина, «КВ в Беларуси»
www.kp.by/daily/26329.3/3211252

ПЬАНСТВУ – БОЙ!

“ГАСТРОЛІ” ПРАЦЯГВАЛА І Ё ОБАЛІ

У горпасёлку на вызным судзе разглядалася справа шматдзетнай жанчыны, якая, пераехаў з Віцебску, п'янымі скандаламі перашкаджала жыць суседзям.

На лаве падсудных – 56-гадовая жанчына, якая раней неаднаразова прыцягвалася да адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці за распіццё спіртнога ў грамадскіх месцах і п'яныя скандалы. На судовым пасяджэнні, якое праходзіла ў будынку Обальскага сельсавета, прысутнічала поўная зала мясцовыхыхароў, у пераважнай большасці пенсінераў.

Як высветлілася, падсудная

грамадзянка В. доўгі час вяла асацыяльны лад жыцця. За яе плячамі – трое нарожданых дзяцей, якіх дзяржава адабрала за недагляд і пазбавіла бацькоўскіх правоў, развод, некалькі судзімасцяў, безпрабудае п'янства і разгульнае жыццё.

Перадусім аказалася, якім ветрам сумніўную асобу занесла ў наш раён. Карэннаяыхарка горада Віцебска спачатку была выселена з кватэры

за даўгі па квартплаце, а пасля гэтага трапіла ў горпасёлак Обаль.

Але і ў нашым раёне на шлях выпраўлення нядбайнага грамадзянка не стала. Па-ранейшаму працягвала распіваць спіртныя напоі ў “гарачай кампаніі” і з’яўляцца ў грамадскіх месцах у п’яным выглядзе. Скандалы працягваліся. Адночы “пад градусам” завітала па суседству да пенсіянеркі, каб прадаць каўбасу за бутэльку.

Аднак і гэтага паказалася мала – скандалістка пачала вымагаць у 72-гадовай жанчыны грошы з лаянкай ды штурханінай.

Шумілінскі суд палічыў, што выпраўленню і перавыхаванню грамадзянкі В. будзе спрыяць пакаранне ў выглядзе штрафу памерам у 7,5 мільёна рублёў і прымуовае лячэнне ад алкагалізму.

Уладзімір Амбросаў

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НЕСПРЫЯЛЬНЫ
ДЛЯ ВЫТВОРЧАСЦІ
СЕЛЬГАСПРАДУКЦЫІ

У Беларусі зацверджаны пералік раёнаў, якія адносяцца да неспрыяльных для вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі. Трапіў у гэты спіс і Шумілінскі раён, як яшчэ 17 раёнаў вобласці.

62 раёны прызнаны неспрыяльнымі для вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі

Адпаведнае рашэнне змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 31 снежня 2014 г. №1277, апублікаваным у сераду на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Неспрыяльным для вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі прызнаецца раён, на тэрыторыі якога ў сувязі з прыродна-кліматычнымі, глебавымі, экалагічнымі і сацыяльна-эканамічнымі паказчыкамі (фактарамі) арганізацыя высокакарэнтабельнай (прыбыткавай) вытворчасці суб'ектамі, якія ажыццяўляюць дзейнасць у галіне аграпрамысловай вытворчасці, за выключэннем грамадзян, якія вядуць сабытныя (падсобныя) гаспадаркі, не ўяўляецца магчымай.

Да прыкладу, неспрыяльным

прызнаюцца наступныя раёны ў Віцебскай вобласці - Бешанковіцкі, Браслаўскі, Верхнядзвінскі, Віцебскі, Глыбоцкі, Гарадоцкі, Докшыцкі, Лепельскі, Лёзненскі, Міёрскі, Полацкі, Пастаўскі, Расонскі, Сенненскі, Ушацкі, Чашніцкі, Шаркаўшчынскі, Шумілінскі.

У адпаведнасці з Палажэннем аб парадку аднясення раёнаў да неспрыяльных для вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, зацверджаным пастановай Саўміна ад 15 жніўня 2014 г. №796, крытэрамі аднясення раёнаў да дадзенай катэгорыі з'яўляюцца: бал кадастравай ацэнкі сельскагаспадарчых зямель сельскагаспадарчага прызначэння; удзельная вага сельскагаспадарчых зямель, забруджаных радыёнуклідамі цэзія-137 і стронцыю-90 з узроўнем іх утрымання ад 1 Кі / кв. км і вышэй і 0,15 Кі / кв. км і вышэй адпаведна, у агульнай плошчы сельскагаспадарчых

зямель сельскагаспадарчага прызначэння за справаздачны перыяд; удзельная вага насельніцтва ў працаздольным узросце ў агульнай колькасці насельніцтва, якое пражывае на тэрыторыі раёна; узровень зарэгістраванага беспрацоўя за апошні справаздачны год.

Фарміраванне пераліку раёнаў, якія адносяцца да неспрыяльных для вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, ажыццяўляецца Міністэрствам сельскай гаспадаркі і харчавання сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі адзін раз на пяць гадоў на падставе інфармацыі, якая прадстаўляецца Дзяржаўным камітэтам па маёмасці, Нацыянальным статыстычным камітэтам, Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны, аблвыканкамамі і іншымі зацікаўленымі арганізацыямі і ўстановамі.

Паводле "interfax"

РЭХА ВАЙНЫ

МІНА НА ДАРОЗЕ

Паблізу вёскі Амбросавічы на абочыне дарогі мясцовым жыхаром была знойдзена міна Другой сусветнай вайны.

Напачатку снежня жыхар аграгарадка Амбросавічы спадар Аляксандр ехаў на спадарожнай машыне ў райцэнтр Шуміліна. На пад'ёме легкавік скінуў хуткасць, і раптам пасажыр краем вока заўважыў амаль каля праезжаў часткі падазроны предмет. "Снарад ці што" - прамільгнула думка. Каб канчаткова ўпэўніцца ў сваёй думцы, папрасіў вадзіцеля спыніцца, яны разам выйшлі з машыны.

Калі падыйшлі бліжэй, то сумневу не было - на абочыне ляжала самая сапраўдная,

толькі іржавая міна Другой сусветнай вайны.

Аб небяспечнай знаходцы вясцоўцы неадкладна паведамлілі ў Шумілінскі райваенкамат і міліцыю. Былі вызваны сапёры з Віцебска, якія і аб'яшходзілі неразарваны боепрыпас.

Як чынам міна трапіла на абочыну дарогі? Відовачцы сцвярджаюць, што ў гэты дзень самазвалы вазілі пясок з кар'ера вёскі Пятніцкія і Лескавічы. Апроч таго, шумілінскія дарожнікі пасыпалі праезжую частку пясчанай

сумессю супраць галалёду. Выглядае праўдападобна, што міна магла вываліцца з кузава грузавіка з пяском або высыпацца з бункера раскідвальніка разам з пясчанай сумессю. А трапіла ў дарожныя машыны разам з пяском, які бралі ў кар'еры. Вось такое рэха вайны.

Як бы там ні было, але нашы грамадзяне праявілі пільнасць і своечасова паведамлілі аб небяспечнай знаходцы ў адпаведныя органы. Вялікі дзякуй ім за гэта!

Алесь Шумскі

ПРАВАПАРАДАК

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ БЯСПЕКУ
ДЗЯЦЕЙ У ШКОЛАХ

У Віцебскай вобласці, у тым ліку і ў райцэнтры Шуміліна, дрэнна забяспечвалася бяспека дзяцей у школах.

Органамі пракуратуры Віцебскай вобласці сумесна з падраздзяленнямі па надзвычайных сітуацыях і органамі санэпідэмнагляду праведзены праверкі ва ўстановах адукацыі, у ходзе якіх выяўлены шматлікія парушэнні патрабаванняў заканадаўства.

Як паведамляе генпракуратура, у навучальных установах Віцебскага, Лепельскага, Дубровенскага раёнаў выяўлены парушэнні нормаў і правілаў пажарнай бяспекі. У прыватнасці адсутнічалі першасныя сродкі пажаратушэння, некаторыя з іх былі няспраўныя, пажаранебяспечныя прадметы бязладна складзіраваліся.

Падвышаная небяспека

траўміравання дзяцей на шляху руху ў школу і з яе адзначана ў Наваполацку, пасёлку Шуміліна (стыхійныя паркоўкі аўтатранспарту пад вокнамі школ і каля ўваходу, істотна дэфармаваныя дарожныя нароўнасці).

У Гарадку, Оршы, Віцебску ўстаноўлены факты правядзення рамонтных работ падчас знаходжання ў школе навучэнцаў.

Па выніках праверак падрыхтавана 24 акты пракурорскага нагляду. Пракуратурай Віцебскай вобласці ў Віцебскі аблвыканкам накіравана адпаведная інфармацыйная запіска, тэкст якой даведзены да ведама кіраўнікоў гар-райвыканкамаў.

Па выніках разгляду інфармацыйнай запіскі прынятыя арганізацыйна-практычныя меры па ліквідацыі адзначаных недахопаў. Парушэнні пажарнай бяспекі, санітарна-гігіенічных нормаў зліквідаваны ў поўным аб'ёме ў 15 установах адукацыі.

Фінансаванне мерапрыемстваў па правядзенні рамонтных работ на іншых аб'ектах ўключана ў планы на 2015 год.

За адсутнасць належнага кантролю за выкананнем заканадаўства аб забеспячэнні бяспекі дзяцей 14 службовых асоб устаноў адукацыі вобласці прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці.

Паводле "Ежедневник"

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

АБРАБАВАЎ
МАЦІ РОДНУЮ

Непрацуючы мужчына, пад цягам матэрыяльных праблем, не прыдумаў нічога лепшага, як абрабаваць уласную маці.

У нармальных з цвярозым розумам людзей ў галовах не ўкладваецца, як гэта можна красці ў родных і блізкіх. Аднак грамадзянін П. ухітрыўся пасеяць гэта зло ў сябе дома.

27 снежня да супрацоўнікаў шумілінскай міліцыі звярнулася непрацуючая жанчына 1965 нараджэння з заявай аб тым, што каля 13 гадзін з яе незачыненага дома

прапаў ноўтбук. Нанесены ўрон саставіў 4 мільёны рублёў.

Папярэдне ўстаноўлена, што злачынства ўчыніў сын гаспадыні дома - непрацуючы 1982 года нараджэння. Супраць мужчыны была ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 КК.

Па зводках УУС
Сяржук Горкі

ЗЛОДЗЕІ АБАКРАЛІ
ДОМ

Невядомыя ўзламалі дзвярныя запоры, праніклі ў дом шумілінца і скралі рэчы.

У міліцыю звярнуўся непрацуючы 1987 года нараджэння. Мужчына паведаміў, што неўсталяваны злачынцаў, узламаўшы дзвярныя запоры, пракраўся ў яго дом і здзейсніў крадзёж хатніх рэчаў.

3 дома прапалі: тэлевізара DVD-плэер, электранаждак

і электрарухавік. Нанесеная шкода мае памер у адзін мільён рублёў.

Як высветлілі супрацоўнікамі АУР РАУС, злачынства здзейснілі аднавяскоўцы - непрацуючыя 1987 і 1988 года нараджэння. Узбуджаная крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 КК.

НАЧНЫ ПАЖАР

У вёсцы Губіца згарэў жылы дом і хлеў

Пажар ў жылым доме пачаўся 26 снежня ў палове трэцяй гадзіны ночы. У доме памерам 6х8 метраў, які належыць непрацуючай грамадзянцы 1973 года нараджэння, агнём поўнасьцю знішчаны дах, паталочнае перакрыцце,

маёмасць, пашкоджаны сцены.

Згарэў хлеў 5х6м, у аўтамабілі Рэно Сцэнік пашкоджаны капот і бампер. Прычына пажару высвятляецца.

Па зводках МНС
Сяржук Горкі

ПАЖАР У
НАВАГОДНЮЮ НОЧ

У вёсцы Слабада па вуліцы Афанасьева загарэлася кватэра. Агнём пашкоджана маёмасць, пацярпеў гаспадар.

У навагоднюю ноч каля 5 гадзін раніцы паступіла паведамленне аб пажары ў вёсцы Слабада Сіроцінскага сельсавета па вуліцы Афанасьева. Пасля прыбыцця да месца выкліку ратавальнікаў падраздзялення МНС Шумілінскага гараёназіралася задымленне і гарэнне ўнутры кватэры, размешчанай на другім паверсе.

52-гадовы гаспадар, жывёлавод саўгаса "Сіроцінскі" на момант пажару знаходзіўся ў кватэры. Яму пашанцавала - мужчына своечасова прагнуўся, выйшаў з падпаленай кватэры, і гэта выратавала яму жыццё. Аднак, усё ж такі пацярпеў: паспеў атрымаць апёкі 1-2-й ступені (каля 40% цела). Брыгадай хуткай медыцынскай дапамогі быў адвезены ў раённую бальніцу.

У выніку пажару ў кватэры

агнём пашкоджана маёмасць, закураны сцены, столь.

Папярэдняя версія ўзнікнення пажару - неасцярожнасць пры курэнні гаспадара.

АБ'ЯВА

• Каб атрымаць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым - зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымаць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спамаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

БАРАЦЬБУ З ДАРМАЕДАМІ ПАЧАЛІ З ПЕНСІЯНЕРАЎ?

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ў межах кампаніі па барацьбе з так званымі дармаедамі распрацавала праект дакумента, у якім прапісаныя меры па ўключэнню непрацуючых працаздольных грамадзян у працоўную дзейнасць. Пра тое, якія меры прадугледжвае дакумент, чыноўнікі пакуль не кажуць.

Як адзначыў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валеры Кавалькоў, дакумент яшчэ не прыняты і цяпер знаходзіцца ў Адміністрацыі прэзідэнта. Пра тое, калі ж грамадскасць даведаецца, што за сюрпрызчыноўнікі падрыхтавалі непрацуючым суграмадзянам, невядома. Як адзначыў намеснік міністра, рашэнне ў гэтым выпадку павінен прыняць кіраўнік дзяржавы.

Валеры Кавалькоў толькі адзначыў, што тэрмін «дармаед» у Беларусі не ўзаконены, а праект дакумента рыхтаваўся ў адпаведнасці з палажэннямі Канстытуцыі.

Нагадаем, Аляксандр Лукашэнка даручыў ураду прымусіць працаваць тых, хто афіцыйна нідзе не працуе, да 1 студзеня 2015 года. «Любымі спосабамі, якія мы ведаем і ўмеем рабіць, трэба прымусіць гэтых людзей працаваць!» - падкрэсліваў Лукашэнка на нарадзе 20 кастрычніка. - Да 1 студзеня прыняць меры, каб

усе працавалі, прымусіць усіх працаваць!»

На тым жа нарадзе Лукашэнка прывёў і некаторыя лічбы. Так, па яго дадзеных, «каля 500 тысяч нашых грамадзян не задзейнічаны ў эканоміцы краіны». «Хай 100 тысяч - гэта хатнія гаспадыні і што працуюць на ўласным падворку. А 400 тысяч чым займаюцца? За чый кошт жывуць?» - Задавалася пытаннямі кіраўнік дзяржавы.

Ён даручыў тагачаснаму кіраўніку Адміністрацыі прэзідэнта Андрэю Кабякову і дзяржаўнаму сакратару Савета бяспекі Аляксандру Мяхуеву ўнесці прапановы па гэтай праблеме і да канца года далажыць аб праведзенай працы.

Лукашэнка тады таксама падтрымаў ініцыятыву Міністэрства ўнутраных спраў, якое прапанавала вярнуць норму, якая дазваляла прыцягваць да адказнасці грамадзян, якія не працуюць і ўхіляюцца ад

працаўладкавання.

Эксперты звярталі ўвагу, што ўлады разгарнулі кампанію ня супраць дармаедаў, а супраць тых, якія працуюць нелегальна. Маўляў, дзяржава зацікаўлена, каб падаткі плаціліся спраўна, а сродкі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва (ФСАН) паступалі ў дастатковай колькасці. Бо каля 70% падатковай нагрукі ў Беларусі прыпадае на адлічэнні прадпрыемстваў у ФСАН.

Будуць праблемы з напаўненнем фонду, пад пагрозай апынецца выплата дапамог, бальнічных і, у першую чаргу, пенсій. А так як дзяржава пакуль не прадпрымае ніякіх мер па рэфармаванні пенсійнай сістэмы, то, такім чынам, будзе шукаць любыя спосабы фонд папоўніць.

Адзін з іх - павелічэнне перыяду абавязковых выплат у ФСАН. Так, з 1 студзеня 2015 года павялічаны мінімальны стаж працы для прызначэння пенсіі па ўзросту і пенсіі за выслугу

гадоў з 10 да 15 гадоў.

«Рэалізацыя гэтых мер дасць магчымасць узмацніць значнасць стажу ў памеры пенсіі і матывацыю работнікаў да доўгай легальнай працоўнай дзейнасці і абмяжуе ўтрыманскія настроі», - адзначыў Валеры Кавалькоў.

Да 2014 года мінімальны працоўны стаж, неабходны для прызначэння пенсіі па ўзросту і пенсіі за выслугу гадоў, складаў 5 гадоў, аднак з 1 студзеня 2014 года ён быў павялічаны да 10 гадоў, а з 1 студзеня 2015 года - да 15 гадоў. Акрамя таго, з 2015 года для грамадзян, якія не маюць мінімальны стаж працы, прадугледжана павелічэнне пенсійнага ўзросту да 60 гадоў у жанчын і 65 - у мужчын.

Валеры Кавалькоў не змог сказаць, колькі людзей пенсійнага ўзросту ў цяперашні час не маюць 15-гадовага стажу працы, паколькі «ацэнка працоўнага стажу робіцца на момант, калі яны прыходзяць у пенсійную сістэму».

Паводле ацэнак Мінпрацы, такіх людзей у Беларусі можа быць прыкладна 5-10 тысяч чалавек.

Што рабіць тым, хто ў сілу розных прычын не адпрацаваў неабходную колькасць гадоў для прызначэння працоўнай пенсіі?

«Дзевяцецца дапрацаваць, - сказаў Валеры Кавалькоў. - Калі не хапае 15 гадоў працоўнага стажу, пенсія прызначаная не будзе: жанчыне ў 60 гадоў, мужчыну - у 65 будзе прызначаная сацыяльная пенсія, але гэтая пенсія складае 50% пражытачнага мінімуму і сёння складае 700 тысяч рублёў».

Намеснік міністра дадаў, што ў краіне няма напружання на рынку працы - на кожнага афіцыйна беспрацоўнага прыпадае дзве вакансіі. Адным словам, працу знайсці нескладана. Іншая справа, што большасць прапаноў не карыстаюцца попыткам з-за нізкіх заробкаў.

Алена Спасюк
БЕЛАПАН

СВАБОДА СЛОВА

ПАРИЖСКИЙ ТЕРАКТ ОТОЗВАЛСЯ ГРОЗНЫМ ЭХОМ В РОССИИ

То, что представители «Исламского государства» приветствовали расстрел во французской столице, удивления не вызывает. Но вот есть такая организация, как Союз муфтиев России, которая, по религиозным меркам, считается центристской. И поэтому её позиция впечатляет гораздо больше.

Союз муфтиев России выступил с заявлением, в котором гневно осудил теракт в Париже. Но! Читаем документ дальше и узнаем, что, оказывается, грех провокации в нашем мире не менее опасен для сохранения мира, чем грех тех, кто на эту провокацию способен поддаться. «Оскорбление чувств верующих недопустимо, как и недопустимы любые проявления экстремизма, любое посягательство на жизни мирных людей», — считают в организации.

В итоге киллеров и их жертв поставили на одну доску. Более того, между строк можно прочитать, к кому из них на самом деле хуже относятся российские муфтии. Журналисты Charlie Hebdo, по сути, названы провокаторами, а террористы «всего лишь» поддавшимися на провокацию.

Но, позвольте, с каких пор шутка, пусть даже и неудачная, стала считаться не меньшим грехом, чем хладнокровное убийство безоружных людей?..

Вывод «сами виноваты» в отношении случившегося в Париже вообще получил в России достаточно широкое распространение. Вот писатель Сергей Шаргунов интервью «Эху Москвы»

начинает с того, что «сходил в храм Божий, как всегда делаю на Рождество». Потом коротко упоминается «варварский террористический акт». После чего начинаются пространные

рассуждения: «Это повод поразмышлять о границах дозволенного в журналистике... Очевидно, что мир оказался в такой ситуации, что это кого-то очень сильно оскорбляет, если это бьет по чужим религиозным чувствам, то каждый раз человек, который снова и снова идет на это, он знает, что не надо рисовать карикатуры на пророка Мухаммеда, он понимает, чем рискует — рискует своей головой. Значит, журналисты отдавали себе отчет, что они рискуют своими головами».

На самом деле, исходя из подобной логики, можно обосновать убийство практически любого человека. Всегда кто-то может расценить чьи-то действия

как провокацию. Абсолютное большинство жертв исламских террористов не рисовали карикатуры на Пророка, но это не помешало бандитам их убить. Просто потому что они бандиты. А повод... Повод всегда найдется.

Печально, что очень многие в России этого не понимают. Да и в Беларуси наверняка хватает тех, кто думает подобным образом. Но случившееся в Париже заставляет задуматься: на чьей мы стороне пусть даже чисто морально? Потому что этот тот случай, когда или — или. И если позиция «я осуждаю, но...» становится главенствующей, значит, террористы достигли своих целей.

Александр Старикович
«Салідарнасць»

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

АПАЗІЦЫЯ НЯ ГУБЛЯЕ НАДЗЕІ ДАМОВІЦЦА

Здольнасць апазіцыі дамовіцца аб вылучэнні адзінага кандыдата ў прэзідэнты на **ВЫБАРЫ 2015** "залежыць ад палітычнай выспеласці апазіцыйных суб'ектаў".

Такое меркаванне выказаў у каментары БелаПАН палітолаг Валер Карбалевіч. Ён адзначыў, што сітуацыя ў краіне ў апошні час змянілася. «Да гэтага часу лічылася, што прэзідэнцкія выбары будуць прахаднымі, дзяжурнымі, а таму наогул не мае значэння, два-тры кандыдаты будзе ці адзін. Але цяпер, на фоне фінансаво-эканамічнага крызісу, сітуацыя змянілася. Гэта значыць, што тактыка апазіцыі будзе мець вялікае значэнне на выбарах 2015 года», - перакананы палітолаг.

Для старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Анатоля Лябедзькі «больш важным быў бы вынік выйсця не столькі на адзінага кандыдата, колькі на адзіны сцэнар дзеянняў». «Калі ў апазіцыі будзе адзіны сцэнар дзеянняў, агульны план, то ў ім можа быць і адзін, і некалькі спікераў. Хоць не будзем выключаць і магчымасці вырашэння пытання па адзіным кандыдату», - заўважыў палітык.

Старшыня руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч, які ўдзельнічаў у прэзідэнцкай кампаніі 2006 года як адзіны кандыдат ад апазіцыі, перакананы: надзеі на выхад на адзінага кандыдата ад "ніколі нельга губляць". «Хоць шанцаў вельмі мала. Здарылася тое, што здарылася. Чым слабейшы апазіцыя, тым менш у яе прыкладаў працы з

грамадствам і тым больш яна думае аб фармальных рэчах: хто спікер, каго часцей прымаюць за мяжой», - сказаў Мілінкевіч.

Пры гэтым ён са шкадаваннем дадаў, што ў апазіцыі «ідзе ўнутраная барацьба», якая аслабляе дэмакратычныя сілы.

Як паведамлялася раней, 17 лістапада пяць апазіцыйных партый і арганізацый падпісалі ў Мінску пагадненне аб працэдуры вылучэння адзінага кандыдата на прэзідэнцкіх выбарах. У ліку тых, хто падпісаў пагадненне Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада), рух «За Свабоду», кампанія «Гавары праўду», Партыя БНФ і аргкамітэт па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя».

Між тым перамовы аб абранні адзінага кандыдата вялі сем апазіцыйных структур: названыя арганізацыі, а таксама Беларуская партыя левых «Справядлівы свет» і Аб'яднаная грамадзянская партыя. Прадстаўнікі двух апошніх ўзялі час падумаць, ці варта ім далучацца да гэтага пагаднення.

Чакаецца, што адзіны кандыдат у прэзідэнты ад апазіцыі будзе вызначаны на кангрэсе дэмакратычных сіл, які павінен прайсці гэтай вясной.

Выбары прэзідэнта павінны прайсці не пазней за 20 лістапада.

Прэс-служба
«Рух «За Свабоду!»

ДЫКРЭТ №5

ДЗЯРЖАВА НАСТУПАЕ НА СТАРЫЯ ГРАБЛІ

Нізкая эфектыўнасць работы прадпрыемстваў, праблемы кіравальнасці эканомікай даўно сталі галаўным болем чыноўнікаў, разабрацца з якой паспрабавалі праз прыняцце прэзідэнцкага дэкрэта № 5. Аднак рэалізацыя яго палажэнняў не прывядзе да мэты.

Сапраўды, статыстыка малое змрочную карціну. Так, 55% дзяржаўных прамысловых прадпрыемстваў стратныя, ды і з прадукцыйнасцю працы за апошнія гады сітуацыя значна не палепшылася.

Так, па апошніх дадзеных, Беларусь па прадукцыйнасці працы адстае ад узроўню краін Еўрапейскага саюза ў чатыры разы. Улады ў спробах палепшыць гэты паказчык ўвялі механізм залежнасці зарплаты ад прадукцыйнасці працы: ёсць рост прадукцыйнасці - будзе і рост заробкаў, інакш ніяк. Аднак і гэтая мера слаба паўплывала на сітуацыю.

Эксперты даўно заяўлялі аб назапашаных дысбалансу ў гэтай сферы, неабходнасці структурных рэформаў. Аднак улады ў чарговы раз вырашылі выкарыстаць старыя сродкі.

Зноў вырашана закруціць гайкі

Пяты дэкрэт атрымаўся досыць традыцыйным для айчыннага заканадаўства. Асноўная стаўка зроблена на тое, што чарговае ўзмацненне жорсткасці патрабаванняў з боку дзяржавы да работнікаў і кіруючаму складу дазволіць вырашыць праблемы прадпрыемстваў і арганізацый, эканомікі ў цэлым.

Падпісанне дэкрэта выклікала хвалю крытыкі ў незалежных СМІ, бо многія нормы гэтага дакумента

супярэчаць працоўным заканадаўстве і пагаршаюць умовы працы работнікаў прадпрыемстваў. У дадатак дзеянне дакумента распаўсюджваецца на арганізацыі ўсіх форм уласнасці, а гэта азначае ўзмацненне ўмяшання дзяржавы ў справы прыватнага бізнесу.

Зрэшты, улічваючы спецыфіку працы прафсаюзаў у Беларусі, можна канстатаваць: якое б ні было працоўнае заканадаўства, казаць аб яго выкананні і рэальнай абароне правоў работнікаў не прыходзіцца. Што ж да ўмяшання ў справы бізнесу - то гэта далёка не першы і не апошні выпадак, падобны падыход не з'яўляецца сюрпрызам.

Пытанне ў іншым: дзеля чаго ўлады пайшлі на такія меры? Прыняцце гэтага нарматыва-прававога акта, хутчэй за ўсё, стане чарговай памылкай, на якіх беларускія чыноўнікі, на жаль, не вучацца. Яго нормы не толькі не здольныя палепшыць сітуацыю, а хутчэй наадварот - толькі абвастрыліся супярэчнасці.

У першым выпадку размова ідзе пра прэзідэнцкай дырэктыве 2004 года «Аб мерах па ўмацаванні грамадскай бяспекі і дысцыпліны». Яна таксама была накіравана на ўзмацненне жорсткасці патрабаванняў да работнікаў і кіраўнікам, павышэнне іх адказнасці. Выніку, калі меркаваць па сённяшнім становішчу

спраў, дакумент не даў.

Другі сугучны па духу нарматывны акт - дэкрэт № 9 "Аб дадатковых мерах па развіцці дрэваапрацоўчай прамысловасці» (2012 год).

Гэты дэкрэт таксама выйшаў досыць спрэчным і таксама прадугледжваў закручванне гаек на прадпрыемствах дрэваапрацоўчай прамысловасці з мэтай павышэння эфектыўнасці іх работы.

З-за некаторых змяшчаюцца ў ім мер, напрыклад абмежаванні на магчымасць звальнення з прадпрыемства, аглядальнікі метафарычна загаварылі аб увядзенні прыгоннага права.

Аднак і гэты дакумент, нягледзячы на досыць жорсткі характар, не змог палепшыць сітуацыю ў дрэваапрацоўцы.

У цэлым, калі звярнуцца да гісторыі апошніх гадоў, то можна заўважыць, што беларускія ўлады з зайздроснай упартасцю спрабавалі дазволіць шматлікія праблемы менавіта пры дапамозе ўзмацнення жорсткасці мер, закручвання гаек і г.д.

Прычыны таму - як негатывнае у прынцыпе стаўленне кіраўніцтва краіны да рэформаў, так і палітычныя перадумовы: на 2015 год прызначаныя прэзідэнцкія выбары, і ўзрушэнні на чале дзяржавы ў гэты перыяд асабліва непажаданыя.

Эканоміка залішне рэгулювана

Большасць прадпрыемстваў дзяржсектара за апошнія дзесяцігоддзі прызвычалася працаваць ва ўмовах нізкай канкурэнцыі, дзяржзакупак і бюджэтных датацый; эфектыўнасць працы толькі ў апошні час сталі вызначаць па колькасці продажаў, а не аб'ёмах выпуску.

Вырашыць праблемы толькі толькі нормамі дэкрэта будзе немагчыма. Без змены істотных умоў працы гэтых прадпрыемстваў і эканамічнай асяроддзя, у якой яны знаходзяцца, нічога не атрымаецца. На сённяшні дзень шматлікія праблемы магла б вырашыць палітыка, накіраваная на зніжэнне дзяржаўнага рэгулявання большасці сфер.

Да прыкладу, дзяржаўнае рэгуляванне цэн змушае многія прадпрыемствы працаваць у нуль, а то і зусім сыходзіць у мінус. Існуючыя механізмы тэндэраў і дзяржзакупак таксама зніжаюць эфектыўнасць і выніковасць працы шматлікіх прадпрыемстваў.

Такім чынам, прыняўшы дэкрэт № 5, улады паспрабавалі ў чарговы раз адтэрмінаваць ўжо даўно наспелыя структурныя пераўтварэнні. Аднак такія адтэрміноўкі кожны раз прыводзяць да ўзмацнення негатывных фактараў.

Мікіта Бяляеў
Чытаць цалкам: naviny.by

ПОГЛЯД З МАСКВЫ

«УБИТЬ КЛОУНА МОЖЕТ ТОЛЬКО РОЖДЕННЫЙ ОТ ЗВЕРЯ»

Сначала в качестве преамбулы... Несколько лет я писал еженедельные свои посты на "Эхо Москвы". Я наивно считал, что кто-то к ним прислушивается. Я наивно заканчивал каждый свой пост фразой: «Будьте здоровы и держите себя в руках». Никто этих слов не слышал.

Болезнь развивается по своим законам.

Если пациент отказывается от лечения, помочь ему нельзя. Возможно только принудительная госпитализация, а это чревато сроком. Все, все взаимосвязано в этом мире. Агрессия и зло не имеют границ. Зло наступает по всем фронтам. Зло под маской духовности и божественной справедливости. Неважно, в каком обличье Бог.

Война идет между здравым смыслом и безумием.

Убить средь бела дня невооруженных, безобидных, выполняющих свой профессиональный долг людей - у себя в стране, у себя дома – это чудовищный вызов и чудовищная несправедливость.

Убийство художников и журналистов – это вызов этой самой цивилизации и

мировой культуре.

Убить клоуна может только рожденный от зверя.

Сказать, что эти нелюди были оскорблены – чистая глупость. Нечеловек не может быть оскорблен - у него нет этих чувств. Не объяснить им, этим нелюдям, что ответом на рисунок может быть только рисунок, ответом на слово может быть только слово. Рисовать карикатуры можно про все и на всех.

А про Холокост можно? – спрашивают часто меня некоторые граждане.

Рисуйте! Если вас смешит уничтожение миллионов в газовых камерах и это вас веселит – рисуйте... Я не буду призывать за это убивать вас, вы просто для меня будете существовать в другом пространстве и в другом мире. Как существуют многие в другом мире и в

другом пространстве. Куда я не пойду. Куда я не хочу идти.

Это мой выбор.

Не ходите и вы в мой мир. В наш мир. Да еще с автоматом. Или с бейсбольной битой. Не смотрите спектакли моего (нашего) мира. Не читайте книги моего (нашего) мира. Я (мы) не ходим ведь в ваш мир?

Давайте на журналах, фильмах, программах спектаклей писать, кроме возрастных категорий, еще и список тех, кого это может оскорбить.

Впрочем, достаточно написать одну фразу «Это может оскорбить безграмотных идиотов». Но они, эти безграмотные идиоты, не примут это на свой счет. Они-то считают себя как раз грамотными и не идиотами.

Если в каком-то африканском племени

оскорблением считается не проколотый большим кольцом или костью нос, то тогда что же, во всех европейских журналах надо прокалывать носы? Хотя бы в фотошопе?

И последнее.

Если сообщество мусульман России сочло, что грех кровопролития равен греху якобы провокации, то они – соучастники этого ужасного преступления. Рисовать и писать надо продолжать то, что считаешь нужным. Как это сделали сегодня французские журналисты и французские художники.

Мои соболезнования всем тем, кто был близок к погибшим. Закончу свой текст такой фразой: вы не здоровы. И вы не умеете держать себя в руках.

Андрей Бильжо
«Эхо Москвы»

КАДРАВАЕ ПЫТАННЕ

“ЧАРГОВЫ АКТ СПЭКТАКЛЮ ПРА СПРАВЯДЛІВАГА ЦАРА І НЯДБАЙНЫХ БАЯРАЎ”

Як варта ацаніць кадравыя зьмены, праведзеныя Аляксандрам Лукашэнкам? Ці гэта прызначэньні, закліканыя змагацца выключана з цяперашнім эканамічным і валютным крызісам? Ці яны зробленыя з пэрспэктывай больш далёкай і больш важнай — а менавіта прэзідэнцкай кампаніі?

На гэтыя пытаньні адказвае кіраўнік аналітычны праектаў кампаніі БелаПАН Аляксандар Класкоўскі

Цыганкоў: На вашу думку, у чым асноўны сэнс і значэньне гэтых, бадай, самых радыкальных зьменаў у кіраўніцтве Беларусі за апошнія гады? Ці Аляксандра Лукашэнка мае на мэце толькі эканоміку ці ён глядзіць больш далёка — у прэзідэнцкую кампанію?

Класкоўскі: Ведаецца, пра выбары Аляксандар Лукашэнка думае заўсёды. У шырокім сэнсе — ён дбае, як найлепей выглядаць перад электаратам. У гэтым сэнсе мы проста бачым чарговы акт вядомага старога спэтаклю пра справядлівага цара і нядбайных баяраў.

На гэты раз ён адным стрэлам забівае адразу некалькі зайцоў. Па-першае,

сьпісвае апошнія фінансавыя праблемы на «ахвярных казлоў». Па-другое, рэсурс «новай мятлы». Я маю на ўвазе — каго б ён не прызначыў, спачатку людзі рвуць жылы, каб сябе пакаваць з лепшага боку. Тут імпульс ідзе сам па сябе, ад уліваньня сьвежай ці адносна сьвежай крыві. Ну і па-трэцяе, цяпер можна казаць электарату — «пачакайце, ня ўсё адразу, трэба даць час новым людзям, каб былі зьмены да лепшага».

Але ці будуць гэтыя зьмены — гэта пытаньне паўнамоцтваў. Я думаю, што перад выбарамі для Лукашэнкі вельмі рызыкаўна даваць такі карт-блянш, бо цяпер бязбольных рэцэптаў няма ў эканоміцы. Трэба выбіраць рэзкія, хірургічныя мэтады. Таму — ёсць небясьпека, што сказаць: да выбараў усімі

праўдамі і няпраўдамі трымайце гэты рубель, трымайце бачнасьць адноснай стабільнасьці ў эканоміцы.

Цыганкоў: У першых камэнтарах аглядальнікі адзначаюць, напрыклад, рынкавасьць і прафэсіяналізм новага кіраўніка Нацбанку. Якой эканамічнай палітыкі можна чакаць ад новых прызначэньцаў. Ці можна меркаваць, што да выбараў вялікіх кадравых зьменаў ужо ня будзе?

Класкоўскі: Вядома, пэрсаналіі граюць пэўную ролю. Але цяпер ня той час, каб ладзіць пэўныя акадэмічныя дыскусіі, вызначаць, які шлях патрэбны для беларускай эканомікі. Бо ў ёй ня зроблена элемэтарнага — патрэбныя сыстэмныя рэформы, структурныя пераўтварэньні. Час толькі павялічвае

вастрыню праблемы, дысбалансы ў эканоміцы нарастаюць.

Пэрсона на чале ўраду ці Нацбанку мела б рэвалюцыйнае значэньне ў іншай, нармальнай палітычнай і эканамічнай сыстэме. У нас жа ўсё дэфармуецца тым, што сыстэма жорсткая, аўтарытарная і сыстэма пэрсаналісцкая. Таму, хто б не прыйшоў на тую ці іншую пасаду — яны будуць проста выканаўцамі найвышэйшай волі. Якую праграму закладзе ў гэты «кампутар» Лукашэнка — невядома. Я не выключаю, што калі далей будзе валіцца Расея, і ў нашай эканоміцы адпаведна будзе поўнае вар'яцтва — магчыма, яшчэ ні адна галава паляціць да прэзідэнцкіх выбараў.

Віталь Цыганкоў
<http://www.svaboda.org>

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.01.2015 у 19.40
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.